

'Laat ziekenhuizen maar aantonen dat fuseren voordelig is'

Nederlandse ziekenhuizen zijn door de talloze fusies ongezond groot geworden. Dat zegt Jos Blank, bijzonder hoogleraar aan de Erasmus Universiteit en auteur van *Illusies over fusies*, een beschouwing over schaalvergroting in de publieke sector sinds 1985. 'We zijn compleet doorgeschoten.'

Zijn ziekenhuisfusies altijd een slecht idee?

'Nee, tot op een bepaalde hoogte zijn fusies van ziekenhuizen effectief. Toen lokale ziekenhuizen in de jaren tachtig opgingen in grotere regionale ziekenhuizen leverde dat lagere kosten en soms ook aantoonbaar betere zorg op. Het probleem is dat we dat proces van fusie op fusie niet meer hebben kunnen stoppen. Dat komt doordat bij veel bestuurders het idee leeft dat schaalvergroting altijd en overal efficiëntievoordelen oplevert. Dat is gewoon niet zo. Op een zeker moment is de grens bereikt.'

Waar ligt die grens bij ziekenhuizen?

'Bij twee- tot driehonderd bedden per ziekenhuis. Die bandbreedte is in wetenschappelijke kringen algemeen geaccepteerd. Boven de grens van driehonderd bedden wordt de span of control te groot. Dan komt er steeds meer bureaucratie, worden er overbodige protocollen opgesteld en heeft het personeel minder binding met het bedrijf, waardoor het ziekteverzuim en het personeelsverloop stijgt.'

'Bijna alle ziekenhuizen zijn anno 2017 door de bovengrens geschoten, waardoor Nederlanders meer geld kwijt zijn aan de zorg dan noodzakelijk. Ik doe al sinds de jaren negentig onderzoek naar ziekenhuizen en waarschuw al even lang voor hun toenemende omvang. Blijkbaar is de ziekenhuislobby erg sterk.'

Wat moet er volgens u gebeuren?

'We zouden de bewijslast voor fusies moeten omdraaien. Laat de ziekenhuizen zelf aantonen dat de door hen voorgestelde fusies voordelen opleveren, in plaats van dat de ACM zwakke plekken moet vinden. Los van dat idee zou juist de ACM enorm kritisch moeten zijn, want met elke fusie verdwijnt concurrentie. De klok terugdraaien wordt lastig, maar we kunnen het proces wel een halt toeroepen.'